

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plačata in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota

Ljubljana, sobota 18. aprila 1936

Cena posamezni številki Din 1'50

Še o slovenskem gospodarskem svetu

Čeprav je bil v naši javnosti odziv na našo iniciativo za ustanovitev slovenskega gospodarskega sveta silno slaboten, vendar smatramo za svojo dolžnost, da znova in znova opozarjamo na nujnost ustanovitve takšnega gospodarskega sveta.

To pa ne samo iz čisto gospodarskih razlogov, čeprav so tudi že ti več ko dovolj močni. Treba le pogledati na ruševine našega nekdanjega cvetočega denarništva, treba se le zavedati usodnih posledic, da je naš les in premog brez kupcev in treba si samo poklicati v spomin, kako je bila naša pokrajina v primeri z drugimi industrijsko razvita nekoč in kako je danes, pa nam mora biti jasno, da se borimo na eni zadnjih postojank za ohranitev vsaj ostankov onega gospodarskega razvoja, ki smo ga nekoč že dosegli. Samo malo odprte oči moramo imeti in potem bomo videli, v kakšno težko in komaj vzdržljivo defenzivo smo postavljeni in kako veliko je že za nami izgubljenih pozicij. Le skrajni napor vsega naroda, ki pa mora biti poleg tega ne samo složen, temveč tudi organiziran in izvajati po dobro premišljenem načrtu, more rešiti našo deželo pred gospodarskim nazadovanjem in popolno pavperizacijo. Tudi mnogo številnejši narod ne bi mogel trajno vzdržati takšnega pritiska, kakršnemu smo izpostavljeni mi, če je vrhu vsega še notranje razbit in drobce.

Slovenski gospodarski svet nam zato ni le lep pojem, temveč naravnost obstojno vprašanje za naše gospodarstvo. Slovenski gospodarski svet je naša zadnja in edina možnost, da vzdržimo gospodarsko tekmo z drugimi narodi in izkušnje sedanje gospodarske stiske so nam resničnost te trditve več ko dovolj potrdile.

Toda ne samo iz gospodarskih, temveč tudi iz splošno narodnih razlogov ne moremo pogrešati svojega gospodarskega sveta. Svetovno-nazorna različnost je naš narod tako zelo raztrgala na dva dela, da nas ta dualizem onesposablja za vsako večje dejanje. Vse naše javno življenje se razvija edinole v znaku tega dualizma in ta razvoj je privedel že tako daleč, da je ta dualizem neiztrajljiv že zaradi organizacij, ki jih je rodil. Danes skoraj ni mogoče več na nobenem polju količkaj nevtralnost torišče, ki bi v resničnem delu združevalo pripadnike ene in druge skupine. Kadar v silni stiski tudi pride trenutno do takšnega sodelovanja, vemo že naprej, da ne bo trajalo dolgo, ker ni nikdar iskreno. Res iskreno je le to, kar podpira naš dualizem. Tako smo že zalezli v ta dualizem, da cenimo javne delavce bolj po njih delu za en ali za drugi tabor, ko pa po njih delu za celoto. Malenkostnost mišljenja nam prehaja s tem v kri in mozeg.

Edino v gospodarstvu bi mogli še najti nevtralnost torišče, ki bi moglo združevati ljudi iz enega in drugega tabora k iskrenemu sodelovanju. Zakaj gospodarstvo dejansko nima z osnovnimi razlogi našega dualizma nobene prave notranje zveze, temveč se baš v gospodarstvu najbolj jasno vidi, kako silno drag in poguben je za nas naš do malikovalstva povzdignjeni dualizem.

Kajti naša dežela ni le po nara-

vi gospodarska enota, temveč mora to biti tudi iz naše volje po samohranitvi. Naj ta enotnost pade, pa ne bomo več mogli govoriti kljub vsem kulturnim argumentom o svoji lastni individualnosti, ker bi brez te enote izgubili vsi ti kulturni argumenti tla, na katerih edino morejo rasti.

Ko poudarjamo, da smo že po naravi gospodarska enota, pa se moramo tudi zavedati, da je ta enota sila majhna, tako zelo majhna, da je že blizu one meje, ki še dopušča teoretično tudi najmanjšim enotam individualno življenje. V vsakem primeru pa je jasno, da so takšne male enote neoprostljive

vo izgubljene, če ne razvijejo največje ekonomije svojih sil, če ne znajo izravnati nedostatke svoje maloštevilnosti s prednostmi boljše in doslednejše svoje organizacije, ki bi morala biti lastna malim narodom. Problem malega naroda je sploh samo vprašanje njegove organizacije.

Z drugimi besedami pa se pravi to, da je problem malega naroda v tem, če si zna oblikovati svojo osrednjo organizacijo, če zna ustvariti svoj narodni svet, ki more biti pri nas zaradi našega dualizma le gospodarski svet.

Kdor pregleda naše javno življenje v zadnjih desetletjih objek-

tivno in brez predsodkov, ki ga vežejo na to ali ono skupino, ta bo moral vedno konstatirati, da so vse dobre misli, vsi lepi načrti zamrli, ker so ostali ene skupine. Analiza našega javnega življenja bi nam skoraj dokazala, da smo vso svojo svobodo in ves svoj napredek uporabljali le za medsebojno borbo. Ali je čuda, če je potisnjena naša defenziva že na eno zadnjih postojank?

Ponavljamo: slovenski gospodarski svet je edina možnost za preobrat na bolje. Težke bodo posledice za vse nas, če bi tudi to možnost zamudili.

Zakaj so se odlašala pogajanja s Španijo?

Zahtevamo jasen odgovor na to vprašanje

Dne 18. novembra so se začele izvajati sankcije proti Italiji, dne 18. novembra je bil ustavljen ves naš veliki izvoz v Italijo. Vse naše lesno gospodarstvo je bilo od tega silno udarjeno in jasna dolžnost vseh svoje odgovornosti zavdajočih se odločujočih ljudi je bilo, da takoj začno s polno paro delati na to, da se najdejo za naše lesno gospodarstvo nadomestni trgi.

Kar sam od sebe se je ponujal kot nadomestni trg španski lesni trg. V Španijo smo že pred tem veliko izvažali lesa in bili v trgovini z njo ves čas aktivni, kakor kažejo naslednje številke:

V milijonih Din je znašala naša zunanja trgovina s Španijo:

leta	izvoz	uvoz	naš plus
1931	68'2	7'2	61'0
1932	37'2	6'5	30'7
1933	42'4	13'1	29'3
1934	59'7	15'2	44'5
1935	50'9	19'9	31'0

Toda naš izvoz bi mogel biti še mnogo večji, če bi se količkaj pobrigali za boljše odnose s Španijo. Tako dolgo časa nismo hoteli imenovati poslanika za Madrid, čeprav smo bili opozorjeni, da so Španci v tem pogledu občutljivi in čeprav smo sicer za imenovanje poslanikov zelo delavni, kakor kažejo tudi imenovanja »in partibus infidelium«. Nato smo naredili še mnogo večji nesmisel, da smo blokirali španske terjatve in s tem avtomatično povzročili zaporo naših mnogo večjih terjatev v Španiji. Španski poslanik v Beogradu se je s hvalevrednim prizadevanjem trudil, da bi se ta zapora odpravila, a ni doživel v naših uradnih krogih one zaslombe, ki bi jo zaslužil.

Nato so skušali nekateri naši trgovci, zlasti s Sušaka, sami doseči boljše odnose s Španijo, a tudi njih prizadevanja niso bila tako podprta od uradnih krogov, kakor bi morala biti. Človek je moral skoraj nehote dobiti vtis, da se namenoma noče boljše odnose s Španijo, dasi vemo, da je vse nedelavnosti za zboljšanje teh odnosov kriva le naša znana nemarnost.

Ta se je po proglasitvi sankcij izkazala s posebno temeljitostjo. Celih pet mesecev je minilo in za otvoritev pogajanj s Španijo se ni storilo nič drugega, kakor da so se ta pogajanja vedno znova napovedovala. In storilo se ni nič, čeprav so naši lesni trgovci in izvozniki opozarjali, da bo Španija v kratkem razdelila svoje lesne uvozne kontingente in da bodo

ostali praznih rok tisti, ki pridejo kot zadnji.

V naših listih se je čul izgovor, da niso pogajanja mogoča zaradi napetih notranjih razmer v Španiji. Ta izgovor pa ne drži, ker pravijo zanesljive informacije, da je Španija želela pogajanja z nami, če pa smo mi ta pogajanja odlašali. Zgodilo se je celo to, da je Španija zagrozila, da se sploh ne bo pogajala, če se pogajanja ne začno dne 15. t. m.

Ta grožnja je končno le pomagala in naša delegacija je 12. t. m. odšla v Španijo. Dragocen čas je bil zamujen in naša delegacija bo

imela neprimerno težje stališče, kakor pa bi ga imela pred 5 meseci, ko so stopile v veljavo sankcije proti Italiji.

Vprašati moramo zato z vso odločnostjo: Kdo je kriv tega zavlačevanja pogajanj s Španijo? Kje je vzrok, da so se na tako neodpustljiv način zanemarjali interesi naših lesnih trgovcev, producentov in izvoznikov?

Zahtevamo jasen in točen odgovor, ker naše gospodarsko stanje že davno ni tako rožnato, da bi se smeli interesi našega lesnega gospodarstva na tako neoprostljiv način zanemarjati in omalovaževati!

Priprave za beograjski kongres

Izvršilni odbor Zveze trgovskih združenj v Beogradu je imel pretekli ponedeljek, dne 6. t. m. sejo, na kateri se je konstituirala in ustanovila sekcija za pripravljala dela za trgovski kongres, ki bo v dneh od 16. do 18. maja t. l.

Na položaju predsednika Saveza ostane še nadalje Nedeljko K. Savić, ker je bil ponovno tudi letos izvoljen za predsednika Srbskega trgovskega združenja (čl. 18. saveznih pravil). Za prvega podpredsednika je izvoljen g. Stevan Sekerežović, predsednik združenja trgovcev s kolonialnim, delikatesnim in špecerijsko-mešanim blagom.

Po razgovoru o pripravljanih delih za kongres je bilo sklenjeno, da se ustanove tri sekcije in sicer: sekcija za sprejem in nastanitev gostov, sekcija za finančna vprašanja in sekcija za izvedbo programa kongresa.

Za predsednika prve sekcije je bil izvoljen g. Dušan Popović. V to sekcijo pošlje vsako združenje po dva člana in njena dolžnost je, da se pobriga za nastanitev kongresnih udeležencev. V ta namen bo stopila v stik s hoteli in prenočišči ter storila vse potrebno za ceneno nastanitev in prehrano kongresnih udeležencev. Manjše število udeležencev se bo nastanilo tudi po zasebnih stanovanjih.

Za predsednika sekcije za finančna vprašanja je bil izvoljen podpredsednik Saveza Stevan Sekerežović. V ta odbor pridejo svetniki trgovske zbornice, ki so člani uprave Zveze, gg. Borislav Stojanković, Miloš Petrović in Andra Popović. Ta sekcija se bo dopolnila še z določenim številom čla-

nov uprave Saveza ter znanih trgovcev. Sekcija mora poskrbeti za potrebna materialna sredstva za prireditev kongresa.

Na čelu sekcije za izvedbo programa kongresa je g. Nedeljko K. Savić s potrebnim številom predsednikov združenj. Ta sekcija se bo pobrigala za vse podrobnosti glede prireditve kongresa.

Pozivljejo se vsa združenja, da prijavi pripravljalnemu odboru imena delegatov in gostov. Vsa potrebna podrobnejša navodila bo poslal Savez svojim članom pravčasno.

Seja Osrednjega lesnega odbora Zveze trg. združenj Dravske banovine v Ljubljani

bo v sredo, dne 22. aprila ob 10. uri v sejni dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 27.

Dnevni red:

1. Volitve predsedstva in ostalih funkcionarjev po čl. 5 pravil.
2. Poročila in slučajnosti.

Člani odbora, ki ga po čl. 5 pravil tvorijo predsedniki lesnih odsekov, odnosno njih namestniki, naj se radi važnosti seje gotovo udeležijo. Na seji se bo razpravljalo in sklepalo o bodočih potrebnih korakih, ker zborovanje lesnih gospodarstvenikov v Ljubljani dne 26. januarja ni našlo pri kraljevski vladi pravega in zadostnega odziva, zlasti ne za Dravsko banovino.

Predsednik:

Fran Škrbec s. r.

Tajnik:

Inž. M. Šušteršič s. r.

Nova odkritja o „Phönixu“

S 1. majem je odpovedano vsem 5400 nameščencem dunajskega »Phönixa«. Ze samo iz tega se vidi, kako silno veliki so bili posli »Phönixa«. Sedaj je teh poslov konec in nova samo avstrijska zavarovalnica, ki prevzame vse avstrijske posle »Phönixa«, bo prevzela samo 10 milijonov šilingov aktiv.

Deficit pri premijskih rezervah »Phönixa« znaša naravnost ogromne vsote. Avstrijski deficit se ceni na 250 milijonov šilingov, jugoslovanski na 10 milijonov šilingov in češkoslovaški na 225 milijonov šilingov. Skupno torej nad pol milijarde šilingov ali okroglo pet milijard Din.

Sedaj prihajajo na dan tudi razne pikantnosti, kdo je vse zajemal denar iz blagajin »Phönixa«. Tako se poroča, da so hajmverovci pobasali 42 milijonov šilingov, od katerih je knez Starhemberg prejel osebno 2 milijona šilingov. Znano je tudi, da je bil knez Starhemberg v skoraj brezizglednih finančnih težavah, a se je nakrat iz njih gladko rešil. Po nekaterih vesteh je knez Starhemberg odpotoval iz Avstrije. Knez Starhemberg je baje prejel za cesarico Cito poldrug milijon šilingov. Znano je, da so mnogi nadvojvode in člani avstrijskega visokega plemstva opravljali akviziterske posle za »Phönixa«. Finančni minister Drachsler je prejel 100.000 šilingov, zapleten pa je v Phönixovo afero baje tudi bivši avstrijski vojni minister Vagouin. Pa še cela vrsta drugih vodilnih državnikov današnjega avstrijskega režima je zapletenih v afero. Po Dunaju se hajmverovcem baje ne pravi več drugače ko »Phönixsoldaten«. Naravno je, da ta odkritja avstrijskega režima ne bodo utrdila.

Za komisarja jugoslovanskega »Phönixa« je bil imenovan od trgovskega ministra dr. Krstić, uradnik bančnega oddelka ministrstva.

Premijska rezerva »Phönixa« v Jugoslaviji bi morala znašati 200 milijonov Din, a znaša samo 105 milijonov. Primanjkuje torej 95 milijonov. Vendar pa se računa s tem, da se bo ta primanjkljaj še zmanjšal. Upati je tudi, da jugoslovanski zavarovalnici ne bodo trpeli nobene škode. Prvotno se je govorilo, da bo vse posle jugoslovanskega »Phönixa« prevzela zavarovalnica Assicurazioni Generali. Kakor pa poroča beograjsko »Vreme«, se sedaj namerava, da se ustanovi nov domač zavod, ki bi prevzel ves zavarovalni posel »Phönixa«.

Cementni kartel se je konstituiral

Kakor smo že poročali, se je ustanovila delniška družba »Cement« v Beogradu, ki bo imela izključno pravico prodaje cementa v Jug slaviji, dočim bodo mogle cementarne prodajati cement v tujino prosto. Sedaj je v »Službenih novinah« objavljen tudi upravni svet nove družbe. Predsednik je inž. Miloš Savić, podpredsednik pa dr. Ferdinand Gramberg. Od Slovencev je v upravnem svetu za cementarno Trboveljske premogokopne družbe dr. Vrhunc. Prokuristi so Jovan Bjeli, Slovenec dr. Emil Gaj in Fran Rosenberg.

Vsak trgovec mora biti naročnik »Trgovskega lista«

Reklamacijski odbor

za trgovino za ljubljansko okrožje začne zasedati v ponedeljek, dne 20. t. m.

Opozarjamo vse trgovce, katerih zadeve bo obravnaval reklamacijski odbor, da sta zastopnika trgovstva v reklamacijskem odboru gg. Albin Smerkolj iz Ljubljane in Fran Gorjane iz Kranja.

Od finančne uprave sta imenovana kot člana reklamacijskega odbora gg. Anton Rojina in Milko Krapež.

Na naslov poštne ministrstva

V proračunu je za ljubljansko pošto direkcijsko vedno slabše poskrbljeno. Zato so tudi poštni razmere v Ljubljani vedno slabše. Tako smo že ponovno opozorili na preobremenjenost ljubljanske telefonske centrale, ki je zlasti v opoldanskem času zaradi preobremenitve skoraj neuporabljiva.

Kako zelo se ljubljanska pošta zanemarija s krediti, se vidi tudi pri pismonoših. Ko je imela Ljubljana komaj 40.000 prebivalcev, je imela okoli 26 pismonoš. Danes, ko šteje nad 80.000 prebivalcev, torej še enkrat toliko, pa jih ima le okoli 30. Posledica tega je, da dobivajo dostikrat stranke pošto šele opoldne, pa tudi pozneje. Dostikrat je zaradi tega pravočasen odgovor nemogoč, ne glede na to, da so pismonoši tudi preobremenjeni.

Zato je nujno, da nastavi poštna uprava več pismonošev, da bodo ljudje dobivali pošto v redu. Ljubljana daje pošti pač tako lepe dohodke, da sme z vsjo pravico zahtevati, da se tej njeni zahtevi v celoti ustreže. Apeliramo na vse naše gospodarske organizacije in tudi na ljubljansko mestno poglavarstvo, da zahtevajo boljše dotiranje ljubljanske poštne direkcije. Tega zapostavljanja Ljubljane mora biti že enkrat konec!

Zakaj?

V najnovjšem razpisu 3 prostih mest pri Mestni hranilnici ljubljanski čitamo, da se zahteva za sprejem v ta zavod kot prednabrazba: srednja šola ali trgovska akademija.

Po našem mnenju pa bi bilo edino pravilno in tudi za zavod koristnejše, če bi se zahtevala predvsem trgovska akademija in da bi prišli drugi prosilci šele v poštev, če ne bi bilo absolventov trgovskih akademij, ker so pač ti za posle v denarnih zavodih vse drugače usposobljeni, ko pa absolventi srednjih šol, ki imajo le splošno naobrazbo.

Pripomnili bi pa tudi še to: Z velikimi žrtvami smo si Slovenci ustanovili trgovsko akademijo, ji ustvarili lep dom in jo dobro opremili, da so tudi njeni učni uspehi zelo dobri. Da pa bo imela trgovska akademija vedno tudi dober dotok, je treba skrbeti tudi za to, da pridejo njeni absolventi kmalu do služb, zlasti pa da se jim rezervirajo vsaj one službe, za katere so zlasti usposobljeni. Med te pa spadajo tudi službe pri denarnih zavodih.

Upamo zato, da bo vodstvo Mestne hranilnice to tudi v polnem obsegu upoštevalo in se že v lastnem interesu oziralo predvsem na one kompetente, ki so absolventi trgov. akademije in torej za ta mesta tudi v resnici strokovno kvalificirani.

Iz novega finančnega zakona**Odobreni odpisi in krediti**

Po § 109 finančnega zakona se odobrujejo med drugim naslednji odpisi in krediti:

Za nabavo visokofrekventne telefonske ureditve in aplikatorja (ko ljudi drugega materiala za napeljavo dveh telefonskih linij iz Beograda v Maribor) din 2.800.000. Kredit za potrebe komande žan-

darmerije in uprave policije v višini din 7.215.600.

Za kritje stroškov pri izvajanju programa družbe za zračni promet »Aeroput« d. d. din 500.000.

Kredit za nakup hiše poslanštva v Parizu din 3.973.000.

Kredit za plačilo posebnih dodatkov za učitelje din 288.000.

Kredit v višini din 3.000.000 za izgraditev obrambnih nasipov v Pančevaškem močvirju.

Kredit za kritje izgube Prizada v višini 3.913.946 din.

Kredit 24.000.000 din za prebrano pasivnih krajev.

Kredit v višini 2 milijona din za nabavo semen za kraje, ki so trpeli zaradi suše.

Za izplačilo pravnih stroškov v sporu države in Narodne banke s tvrdko Gerson z Dunaja v višini din 855.545.

Za popravilo ceste Udovo-Berovo din 2.000.000.

Kredit v višini din 1.546.900 za nabavo vozil za upravo mesta Beograda.

Din 141.000 za izplačilo nagrad in nabavo uniform za 40 dnevni-

čarjev univerzitetne straže v Beogradu.

Kredit din 11.000.000 za prehrano pasivnih krajev.

Din 400.000 za vzdrževanje palače ministrstva za gozdove in rudnike.

Sklepe ministrskega sveta o zakupu stanovanj za kr. namestništvo in o udeležbi države pri podjetjih, ki zadevajo narodno obrambo.

O odpisu dolga Kraljevske akademije v Beogradu v višini din 7.500.000.

Neprestane fraze zagovornikov privilegijev

Neresni odgovor Gl. zadr. saveza zbornicam

Na temeljit odgovor naših zbornic glede raznih zahtev zagovornikov nabavljalnega združništva je odgovoril Glavni zadr. savez v »Politiki« z dne 7. aprila z daljšim člankom. Svoj odgovor je razdelil Gl. Z. S. na 6 točk ter s tem skušal ustvariti videz objektivnega in stvarnega odgovora. Ta poskus pa se mu je popolnoma ponesrečil in njegov odgovor ni dejansko nič drugega ko ponavljanje onih starih fraz, ki jih morajo biti sili tudi že njegovi pristaši. Veš odgovor prav za prav ni nič drugega ko neprestano ponavljanje, kako hvalevredno delo opravlja vsaka zadruga že samo zato, ker se imenuje zadruga. Ona idolatrija, ki so jo zbornice konstatirale že v svojem prvem odgovoru, se sedaj na široko ponavlja. Stara stvar pa je, da je ljudem, ki so zaljubljeni v sebe same, le težko kaj dopovedati in zato se tudi ni čuditi, če Gl. Z. S. ni bil dostopen za argumentacijo zbornic. Pa preidimo na sam odgovor Gl. Z. S.

V svoji 1. točki se Gl. Z. S. pritožuje nad tonom, ki da so ga uporabile zbornice v svojem odgovoru. V resnici je tudi vedno pomilovanja vreden šolarček, kadar ga učitelj prime zaradi njegovega slabega odgovora. Upamo pa, da si bo Gl. Z. S. ta nauk vzela k sreči in zato nam o tej točki ni treba dalje razgovarjati.

»Načelne« važnosti pa je 2. točka odgovora Gl. Z. S., ko govori o razmerju med kapitalizmom in združništvom. V svojem prvem odgovoru je namreč Gl. Z. S. trdil, da sta kapitalizem in združništvo dva antipoda in da je glavni cilj združništva, da zruši kapitalizem. Zbornice so nato na podlagi izrekov znanega združnega ideologa prof. Totomanca dokazale, da spada ta trditev Gl. Z. S. v kraljestvo fantazije. Konstatacija zbornic je seveda Gl. Z. S. silno neprijetna in zato pravi, da je to samo taktika zadrug, kadar delajo s kapitalističnimi podjetji. To je samo strategija Gl. Z. S. in njegovih zadrug, da izvedejo gospodarsko življenje iz kapitalističnega reda v bolj socialen red. In potem zopet enkrat globokoumno dostavljajo, da je med kapitalizmom in združništvom ta velikanška razlika, ker dela kapitalizem za profit, zadruga pa le za splošno človeško dobro.

Globoko občudujemo to ženialno strategijo Gl. Z. S., ko misli uničiti velekapital na ta način, da so njegove zadruge odjemalke tega velekapitalizma. Če ne bo doživel velekapitalizem hujših strategov, potem more kar mirno nadaljevati s svojim delom. Od njegovih poslušnih klientov mu pač ne preli nobena nevarnost.

Ker pa se že hoče Gl. Z. S. na vsak način ponašati s svojo iznajdbo, da sta kapitalizem in združništvo antipoda, pa še par čisto enostavnih in priprostih besedi o teh antipodih. Ves stroj zadrug je čisto kapitalističen in se ravna natančno po pravilih, ki veljajo v kapitalističnem svetu.

To gre celo tako daleč, da se obrestujejo tudi deleži in da je po službi gospodov, ki pač niso Gl. Z. S. daleč, prišla še v sedanji finančni zakon določba, da ne izgube privilegijev zadruge, ki ne obrestujejo svojih deležev više kakor je obrestna mera Narodne banke. Ali je mogoče še jasnejši dokaz za kapitalistični stroj, kakor je obrestovanje deležev?

Dovoljujemo si pa tudi vprašanje, kakšna razlika je med tantiemami, ki jih dobivajo upravni svetniki kapitalističnih družb in med raznimi nagradami, ki jih dobivajo voditelji nabavljalnih zadrug? Ali so mar sejnine dokaz nesebičnega dela za človeštvo? Ali so dnevnice dokaz takšnega dela? Ne delajte se vendar lepši, kakor ste in priznajte, da bi se takoj ohladilo vse vaše navdušenje za zadruge, če od njih nič ne bi imeli! Ne v idealističnih ciljih, temveč v silnih kapitalih in v finančni moči, ki so jo zbrale nabavljalne zadruge, v tem je njih sila. Zato morajo svoje zagovornike dobro honorirati in zato so nekateri po pravici navdušeni za nabavljalne zadruge. Samo slepomiselnje je zato govorjenje o antipodstvu kapitalizma in združništva, kakor ga predstavljajo velike nabavljalne zadruge. Le o teh pa je govora in le zaradi njih je vsa debata!

V svoji 3. točki odkriva Gl. Z. S., da mu nikakor ne gre v glavo, da bi spadale nabavljalne zadruge pod trgovinski in ne pod zadr. zakon. A je stvar silno priprosta. Nikomur ne pade na misel, da bi zahteval, da bi se uvrstila katera produktivna zadruga pod trgovinski register. Toda če zadruga pozabi na svoj zadr. namen, če postane navadna trgovina, če se dejansko nič ne razlikuje od trgovine, zakaj pa bi potem ne spadala tudi pod trgovinski zakon? Ali mora baš za zadr. trgovine biti vedno posebna klobasa?

Samo dosleden je Gl. Z. S. sam sebi, če tudi noče razumeti, da nimajo zbornice nič proti zadrugam, ki so ostale zveste združni idealom in da nastopa le pro-

ti nepravim zadrugam, to je takšnim, ki prodajajo vsem in vsakomur in tudi nečlanom. Gl. Z. S. seveda noče vedeti, da obstoje takšne zadruge, on edini je v tej stvari tujec v deželi. Ali se morda res tako zelo boji, da bi mogel priti v neprijeten položaj, da bi moral proti takšnim zadrugam nastopiti? Če bi prav razumel svojo nalogo, se tega pač ne bi bal, temveč bi nasprotno ostro nastopil proti tem zadrugam, napravil red in s tem odvzel zbornicam vsak vzrok pritožbe proti zadrugam. To bi bil najbolj učinkovit in v resnici zmogovit odgovor Gl. Z. S. — Samo zakaj se baš do takšnega odgovora ne more povzpeli? Ali se boji, da bi moral udariti po prevelikem številu zadrug?

Tudi v svoji 5. točki je ostal Gl. Z. S. sebi zvest in v največji nedolžnosti sprašuje, kaj je vendar hudega, če je zahteval kazensko prostost za zadruge in njih funkcionarje, če so se pregrešili proti obrtnemu in taksnemu zakonu. Nekateri zadruge pač niso bile dovolj poučene o svojih pravicah in zato so kršile zakon. Takšnim zadrugam pa je treba njih zmotno oprostiti. Ne glede na vso pravno torto, ki jo tukaj peče Gl. Z. S., je vendar treba vprašati, zakaj pa ni Gl. Z. S. svoje zadruge pravočasno in pravilno poučil? Kaj pa so prav za prav njegove funkcije, če ne preprečiti niti tega, da bi zadruge zaradi nepoznanja zakonov te kršile?

Po vsem tem pač ne moremo reči nič drugega, kakor da je ves odgovor Gl. Z. S. lako čudovito neresen, da moramo samo občudovati njegove članice, ki molče k takšnemu zastopanju njih interesov. Zato svetujemo Gl. Z. S., da manj polemizira, zato pa posveti več dela svojim resničnim nalogam in že enkrat poskrbi, da bodo tudi nabavljalne zadruge služile le svojemu namenu. Naj si vzame k sreči besede naših zbornic, da je glavna njegova naloga, da bo zavladal med njegovimi članicami pravi zadr. duh. Potem pa mu ne bomo oporekali mi niti tedaj, kadar bo zahteval za zadruge še večje privilegije od današnjih!

Iz banovinskega proračuna

Oddelek za trgovino, obrt in industrijo

Od skupnih rednih in izrednih izdatkov novega banovinskega proračuna v višini din 127.019.313 je določenih za oddelek za trgovino, obrt in industrijo le din 2.621.150. Samo še upravni oddelek ima manjši proračun.

Za posamezne postavke so navedeni v proračunu ti izdatki.

I. Osebnih izdatki za uradnike pri oddelku za TOI pri banski upravi din 115.800.

II. za osebne izdatke:

Osrednji zavod za ženski domači obrt din 85.080.

Pletarska šola v Ptujtu din 48.940.

Tehnična srednja šola v Ljubljani (nagrada za učitelja keramike in tesarstva) din 8000.

Umetno-obrtna šola (šola za glasbilo) din 37.600.

Referat za pospeševanje obrta (dva dnevničarja) din 29.000.

Tekstilna šola v Kranju din 102.530.

Stvarni izdatki:

Drž. osrednji zavod za ženski domači obrt in njegove strokovne šole ter tečajni din 5000.

Tehnična srednja šola (podpore za učence, vzdrževanje poslopja, kurjava, razsvetljava, nabava učil) din 213.000.

Umetno obrtna šola za glasbilo din 6700.

Drž. trgovinska akademija (najemina, kurjava, razsvetljava in prispevek za odplačilo dolga) din 240.000.

Državne dvorazredne trgovinske šole din 66.000.

Drž. tekstilna šola v Kranju din 82.000.

Pletarska šola v Ptujtu 25.500 din.

Obrtne in trgovinske nadaljevalne šole din 353.000.

Za ustanovitev pokliene posvečevalnice din 10.000.

Pospeševanje obrta in trgovine (tečaj, razstave, podpore) din 235.000.

Nepredvidene potrebe trgovinskega in obrtnega šolstva 400.000 din.

Tujski promet skupno 498.000 din, od tega po din 100.000 tujsko prometnim zvezam in turističnim društvom; za gradnjo in ureditev planinskih koč din 40.000, za tujsko prometne naprave din 50.000, za izdajo propagandnih knjig din 20.000, za vzdrževanje markacij din 20.000, za zračni promet din 15.000, za pospeševanje zimsko-sportnih naprav in prireditev din 50.000, za pospeševanje hotelirstva in gostilničarstva din 20.000, za nadzorstvo hotelov din 5000, za nabavo propagandnih filmov dravske banovine din 20.000, za razne prireditve v dravski banovini in izven nje din 40.000, podpore za prirejanje tujsko prometnih in gostilničarskih razstav in podpora za potujočo higiensko razstavo din 15.000.

Za rudarsko šolstvo din 60.000. Skupno din 2.621.150.

† Jože Grilc

Težko je zadela vse številne prijatelje in znance vest, da je nenadoma umrl Jože Grilc, trgovski sodnik pri ugledni tvrdki I. C. Mayer. Še pred par dnevi je bil čisto zdrav, med velikonočnimi prazniki pa se je prehladil, dobil pljučnico in tej v kratkem času podlegel.

Pokojnik je bil rojen l. 1901. v Ljubljani, se izučil pri tvrdki O. & E. Skaberne, nato pa vstopil v službo tvrdke I. C. Mayer, kjer je tudi ostal. Bil je znan kot prijeten družabnik in dober tovariš. V mlajših letih se je tudi mnogo udeleževal v sportnih društvih, znan pa je bil tudi kot izvrsten pevec. Več let je sodeloval tudi pri znanem kvartetu Ljubljanskega Zvona.

Pogreb bo v nedeljo ob 16. iz mrlišnice na Vidovdanski cesti.

Bodi ohranjen pokojniku svetel spomin! Zalujočim pa naše iskreno sožalje!

Turčija ne potrebuje več tujega sladkorja

Turška sladkorna industrija, ki je bila šele leta 1925. ustanovljena, šteje danes že štiri sladkorne tvornice, ki izdelujejo toliko sladkorja, kolikor ga Turčija potrebuje. Zaradi slabe žetve je sicer proizvodnja lani padla od 65 na 53,2 milijona kg, toda uvoz sladkorja se je skoraj že ustavil. Leta 1926. je uvozila Turčija še 69,97 milijona kg sladkorja, leta 1933. le še 17,73, leta 1934. 5,71 in lani samo še 2,17 milijona kg. Da se poveča proizvodnja sladkorja, je Turčija v avgustu 1935 zelo znatno znižala trošarino na sladkor. Pri nas žal še ni prodrla ta uvidevnost, da previsoke trošarine potrošnje ubijajo.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snažil obleke, klobuke itd. Skrobji in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22.72.

Iz delovanja Združenja trgovcev v Ljubljani

Trgovci s steklom so se organizirali

V sredo dne 15. t. m. so se zbrali v prostorih ljubljanskega Trgovskega doma trgovci s steklom in porcelanom ter so po vzgledu ostalih strok ustanovili svojo posebno sekcijo. To je že šestnajsta strokovna sekcija v okviru Združenja.

Po uvodnem pozdravu tajnika Šmuc, ki je novi sekciji obljubil vsestransko pomoč uprave, so navzoči takoj prešli na preče vprašanje mestne uvoznine, ki je bila z zadnjim proračunom mestne občine za leto 1936/37 povišana v taki izmeri, da onemogočuje ljubljanskim trgovcem steklarjem poslovni razmah, ker bi zaradi nje

tarife napram lanskim pri nekaterih predmetih te stroke do 150%, kar je seveda vpricho težkih gospodarskih razmer neznosno.

Nov odbor sekcije je takoj sestavil predstavko, v kateri je navedel vse važne momente, ki vplivajo na razvoj trgovine s steklom ter zlasti še z ozirom na povišano uvoznino. Spomenico je izročil v posebni deputaciji ravnatelju mestnega dohodarstvenega urada Zupanu in referentu Polaku, ki sta stvarno in krepko podprta izvajanja deputacije pazno poslušala ter obljubila svojo pomoč. Potrebno pa je — po izjavi ravnatelja Zupana — da se zainteresirajo o tej

se naročniku telefon izključi iz prometa. Za ponovno vključitev telefona pa bo moral naročnik poleg računa za medkrajevne pogovore plačati še stroške v višini Din 100.—. Tistemu naročniku, ki bi v teku 3 mesecev po izključitvi telefona ne poravnal računa, se bo telefon končno odstranil. Kdor bo v treh zaporednih mesecih prekorachil kredit Din 200.— ali

pri katerem se bo moral račun prisilno izterjati, izgubi pravico do ugodnosti in bo moral plačevati poslovalnico in založiti zopet depozit.

Vsi zainteresirani naj torej v svojo lastno korist pazijo na določene roke. Za stroške obračuna mora naročnik mesečno plačati 5% od skupne mesečne vsote.

Malinovec

sadne soke in marmelade proizvaja v najboljši kakovosti in dobavlja po ugodnih cenah trvdka

„Vitamin“

družba z o. z.
Ljubljana, Masarykova cesta št. 46.
Zahtevajte cenik. — Telefon 32-93.

Jugoslovansko-avstrijska trg. zbornica na Dunaju

Občni zbor te znamenite naše zbornice 2. t. m. je pokazal v izredno zanimivi luči naše odnose z avstrijsko sosedo. Glavni delavci, ki stojijo zbornici na čelu so: predsednik dr. Eduard princ Liechtenstein, poslevodeči podpredsednik je g. Eugen Stirling (ki je predsednik velikega lesnega koncerna), tajnik pa je zaupnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine dr. J. Giakoni, rodom Dalmatincev, ki je živel pred vojno v Trstu. Iz poročila o delovanju posnemamo:

Po umoru blagopokojnega kralja Aleksandra Zedinitelja je imela zbornica veličastno spominsko skupščino, na kateri je pred odličnim dunajskim občinstvom govoril princ Liechtenstein o veliki zgodovinski misli vitezkega kralja Zedinitelja in o neizmernem gubitku, ki ga je pretrpela Jugoslavija po zločinski roki. — Na grob v Beogradu je zbornica položila po svojih delegatih dragoceno venec. — Ali istotako je zbornica imela še drugo podobno skupščino po zločinskem umoru avstrijskega kancelarja dr. Dollfusa, na kateri je govoril sožalnico podpredsednik Stirling.

Iz poročila smo nadalje izvedeli, da je kraljevsko namestništvo odlikovalo tri voditelje zbornice, in sicer je bil odlikovan predsednik princ Liechtenstein z redom sv. Save I. razreda, podpredsednik Stirling z redom sv. Save II. razreda, a drugi podpredsednik Jos. Hartmann Rybenburški z redom sv. Save III. razreda. Odlikovanja jim je izročil na svečan način sam poslanik Nastasijević na dan Zedinjenja 1. dec., na kar se je zahvalil za vse tri principe Liechtenstein, ki je pri tej priliki naglašal, koliko težav je morala zbornica prestati od početka ustanovitve, da pa se ji je posrečilo z vzajemnim delom pridobiti si zaupanje in moralno podporo odločujočih krogov v obeh državah.

Posebno toplja zahvala je bila izrečena odstopivšemu direktorju Zavoda za zunanjo trgovino dr. Juriju Tomičiću, ki je bil zbornici ves čas njene ustanovitve velik pospeševatelj in prijatelj. — Z Zavodom je imela zbornica zelo živahne stike. Dokaz temu je, da je tekom leta poslala Zavodu 650 dopisov in 935 krajših in obširnejših poročil o trgovinskih zadevah, od Zavoda pa je prejela 285 dopisov.

Da uživa ta naša zbornica pri avstrijskih oblastih dober glas, je dokaz, da je trgovinski minister dr. Fritz Stockinger postal častni predsednik, enako bivši kancelar in predsednik dunajske trgovinske zbornice Ernest Streeruwitz, častni podpredsednik pa predsednik dunajskega Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine ali bivšega trgovinskega muzeja, dr. Fr. Straffella. Naša Zbornica je v ozkih odnošajih z vsemi avstrijskimi gospodarskimi zavodi.

Vodstvu zbornice se je posrečilo, da je tekom leta ustanovilo v svojem krogu »Jugoslovansko-avstrijski gospodarski odbor«, v katerem so najboljši zastopniki dunajskih gospodarskih krogov. Prvi odbor ima na Dunaju pretežno avstrijske izvedence, kakor ima zagotovljeno enaki beograjski odbor jugoslovansko večino.

Zbornica izdaja dva do trikrat na mesec svoje »Izveštaje« ali »Mitteilungen« v obliki časnikarske korespondence, običajno na 4 straneh velike oblike. Iz te korespondence ponatiskujejo nemški listi vse zanimivosti o Jugoslaviji in njenem gospodarstvu. Posebno se poslužujejo teh poročil listi »Wiener Zeitung«, »N. W. Tagblatt«, »Reichspost« itd.

Notranje poslovanje zbornične pisarne je naravnost živahno. Po dveh telefonskih prijava dnevno veliko vprašanj, na katera dobi vsakdo točno informacijo. Tekom leta je došlo 11.170 dopisov, a poslanih je bilo 8786 odgovorov. — V Avstriji in Jugoslaviji je zbornica morala posredovati v več tisoč primerih v interesu prizadetih strank, največ pri težavah z izvozom ali uvozom, carinskih homatijah itd. Večinoma uspešno.

Naravnost bogata je informativna služba v dobi našega izvoza, posebno žitarie, sadja, orehov itd. Tekom leta je razdelila med avstrijske interese 935 poročil v nemškem jeziku. Kar je pošiljal v svet naš zavod v Beogradu, je zbornica razdeljevala na prave naslove med avstrijske interese. — Vodila je evidenco o razpisih javnih dražb v Jugoslaviji. Posebno drage volje je delila informacijski material vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu. Zbornica je bila v Avstriji odlična zastopnica interesov ljubljanskega in zagrebskega velesejma. — Zbornica ima odlični delež na propagandi za tujski promet z Jugoslavijo, posebno za naša jadranska kopališča. — In tako bi mogli mnogo povedati še o intenzivnem delovanju naše dunaj-

ske zbornice za naše interese v Jugoslaviji.

Odlični in široki krog prijateljev in članov te zbornice v Avstriji in posebej na Dunaju pa prihaja v veliko korist vsaki naši kulturni prireditvi na Dunaju. Tako je mogla predlanska svetosavska zabava doseči ogromen uspeh le s pomočjo te zbornice. Bila je prvič prirejena v največjem obsegu v vseh prostorih ogromnega Musikvereina. Zbralo se je nad 3000 oseb iz vseh dunajskih krogov in še večji je bil finančni uspeh. Skupni dohodek je menda znašal nad 200.000 dinarjev. — (Tudi za prvi velik reprezentativen koncert Slovenskega krožka 22. marca v istih prostorih je prevzela zbornica glavni del propagande.)

Ze iz teh malo besed spoznajmo čitatelji ogromno važnost te naše ustanove na Dunaju. — Še več bi mogli spoznati iz prigodne cele knjige, ki jo je izdala zbornica tiskano za to glavno skupščino pod naslovom »Izveštaj — Bericht 1934/35«. Tu je na 241 straneh zbranega neizmerno mnogo gospodarskega gradiva, statistik, tabel itd. o našem narodnem gospodarstvu in o naših stikih z Avstrijo, kakršni so v resnici in kakršni bi mogli biti, kaj naj še storimo, da bomo mogli biti z obojestranskimi zvezami še bolj zadovoljni.

In kar je posebne omembe vredno je to, da glavni delavci niti niso naši rojaki, marveč ugledni Dunajčani, ki imajo zato tem večjih zaslug za našo državo. In po vsem tem, kar sem poročal, in kar je še posebej obsežno v rečeni knjigi, imamo dokaz, da 90 odstotkov njih delovanja je za — naše koristi. Zato: Hvala voditeljem te zbornice! —ag—

Industrijskim podjetjem
sporočam, da prevzamem provizijsko zastopstvo za Slovenijo, Dalmacijo, Crno goro, Bosno, Hercegovino, Hrvatsko in Slavonijo. Potujem že 15 let z lastnim avtomobilom in šofiram sam. V navedenih krajih so mi razmere zelo dobro poznane, tako da za uspeh lahko garantiram, če je artikel konvenabel.
Cenjene ponudbe pod „zanesljiv“ na upravo „Trgovskega lista“.

padla vsa njih zunanja trgovina. Povišana uvoznina zadene ravno one predmete, ki se ne morejo smatrati kot luksuzni, temveč, ki so neobhodno potrebni. Posebno je prizadeta veletrgovina, ker znaša povisek, preračunjen na vrednost blaga, kakor se tudi dejansko kalkulira, 10—15%, kar je za današnje težke gospodarske razmere popolnoma nemogoče.

Ce ostane to povišanje v veljavi, ne bo preostalo velikim trgovinam nič drugega, kakor da se izselijo iz Ljubljane, ker drugače ne morejo konkurirati z izvenljubljskimi trgovci, ki bi jim zaradi previsokih ljubljanskih uvoznin mogli prevzeti vse stare odjemalce. Pri nadaljnjem razgovoru se je ugotovilo, da znaša povisek

zadevi tudi oni činitelji, od katerih je odvisno nadaljnje postopanje glede uvoznine, to so člani finančnega in trošarinskega odbora mestne občine. Tudi pri teh bo sekcija storila pravočasno primerne korake.

Na seji se je konstituiral novi odbor ter je bil za predsednika sekcije izvoljen A. Agnola, za njegovega namestnika pa lastnik tvrdke »Kolmann« dr. Blinc, za tajnika Klein ml., v odbor pa lastnik tvrdke »Čebostaklo« Lisek, Tober za tvrdko »Staklo« ter Knebl za tvrdko Pauschin.

Novoizvoljeni predsednik sekcije se je zahvalil navzočnim za zaupanje ter jih prosil za sodelovanje in pomoč. Nato je zaključil prvo in uspešno sejo sekcije.

Kreditirani telefonski pogovori

Po telefonskem pravilniku razlikujemo krajevne (lokalne) in medkrajevne telefonske pogovore. Krajevni pogovori so pogovori med naročniki iste državne telefonske centrale, ali pogovori med dvema različnima centralama, ki nista oddaljeni med seboj nad 6 km in sta v neposredni zvezi, to se pravi na eni in isti telefonski progi. Za te pogovore naročniki ne plačujejo posebne govorniške pristojbine, ker je ta že poravnana z letno naročnino. Drugačen je položaj pri medkrajevnih pogovorih. Pristojbina za te pogovore se določa po trajanju pogovora (ena enota 3 minute), po oddaljenosti krajev (do 25, 50, 100, 200, 400, 600 in nad 600 km) in po vrsti pogovora (navadni, nujni in silno nujni).

Za pravico, da sme telefonski naročnik iz svojega telefona, torej od doma voditi medkrajevne pogovore, mora plačevati na leto pristojbino Din 150.— in položiti pri svoji pošti najmanjši depozit Din 200.—. Ta depozit, katerega mora naročnik mesečno dopoljevati, leži leta in leta brez obresti pri pošti. Ministrstvo pošte je s 1. aprilom odločilo, da omogoči tistim telefonskim naročnikom, ki imajo majhen medkrajevni promet, da lahko vodijo medkrajevne pogovore na kredit, to se pravi, da njim ni treba plačevati poslovalnine (Din 150.— na leto) in ni treba polagati depozita.

Pogoji za to ugodnost pa so: vsak privatni telefonski naročnik, ki želi to ugodnost izkoristiti, mora predložiti svoji pošti pismeno in kolkovano (Din 5.—) vlogo. Ta ugodnost velja samo za liste naročnike, ki v treh zaporednih me-

secih mesečno ne porabijo nad Din 200.— na govornih pristojbinah. Če kak naročnik že med mesecem doseže znesek Din 200.—, mora račun takoj na prvi ustni, telefonski ali pismeni poziv poravnati. Odločno torej ni prekoračenje v posameznih mesecih, ampak samo prekoračenje v zaporednih treh mesecih. Računi se bodo predlagali takoj v začetku vsakega meseca in jih morajo naročniki poravnati v treh dneh, najpozneje pa do 10. vsakega meseca. Če račun do 10. ne bo poravnat, se naročniku ne bodo dajale več medkrajevne zveze. Ako račun do konca meseca, v katerem je bil predložen, ne bo poravnat,

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
Ljubljana
Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode.
Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Zunanja trgovina

Kaj se more uvoziti v Francijo

Za drugo tromesečje t. l. je odredila francoska vlada, da se morejo v Francijo uvoziti naslednji kontingenti:

- 400 konj za klanje, 10.000 kg ovac in jarcev, 50.000 kg žive perutnine, 20.000 kg svežega ovčjega mesa, 35.000 kg prekajenega mesa, 2500 kg klobasičarskih izdelkov, 7.500 kg zaklane perutnine, 30.000 kg jajc, 20.000 kg beljakov jaje, 25.000 kg rumenjakov, 15.000 kilogramov konzerviranega mesa, 25.000 ton koruze direktno in 25 tisoč ton proti začasnemu dovoljenju, 10.000 kg ajde za industrijske namene, 8.500 ton fižola, 9.000 ton sočivja, 5000 ton boba, 7.500 ton graha, 6.700 ton jabolk in hrušk, 30 ton orehov v lupinah in 50 ton olušenih orehov, 7000 ton čebule s premerom 22 mm, druge povrtine sveže 4000 ton, otrobov vseh vrst proti začasnemu dovoljenju 8 tisoč ton in še nekaterih drugih agrarnih proizvodov. Preje navedeni kontingenti za koruzo se morejo izkoristiti do 30. avgusta. Država, ki imajo podobne ugodnosti za uvoz francoskega blaga, se more brez nadaljnega dovoliti 75 odstotkov preje navedenih kontingentov.

Posebni odbor Mednarodne trgovinske zbornice je hotel v prisot-

nosti zastopnikov gospodarskega odseka Zveze narodov in Mednarodnega urada za delo sestaviti statistiko o kupni moči prebivalstva v posameznih državah. Odbor pa je moral ugotoviti, da je to nemogoče, ker so vse uradne statistike v tem pogledu nepopolne. Edino v Kanadi in U. S. A. se zbirajo podatki o odjemu blaga na zadovoljiv način.

Na Sušak je prišel veliki italijanski parnik »Sumatra« ter vkrcal 1000 kub. metrov lesa.
Nemško-francoska trgovinska pogodba, ki priznava Nemčiji klavzulo največje ugodnosti in ki je 20. t. m. potekla, je bila podaljšana za tri mesece.

Cena platine je padla v Londonu na 140 šilingov za unčo, torej pod ceno zlata, ki velja 141 šilingov za unčo. V Ameriki se plačuje unča platine po 31 dolarjev, dočim velja unča zlata 25 dolarjev.

Čisti dobiček največje ameriške družbe za foto-izdelke Eastman-Codak Co je povečala svoj čisti dobiček v l. 1934 v višini 14,5 lani na 15,91 milijona dolarjev. Njene tvornice v Evropi so izkazane v bilanci v vrednosti 26,9 milijona dolarjev, v Kanadi pa s 7 milijoni dolarjev. Promet družbe se je lani povečal za 8,5 % na 105 milijonov dolarjev.

Zaloga kositra so na svetu narasle za 300 ton na 14.747 ton. Amerika je izvoz starega kositra prepovedala, Rusija pa je nehala nakupovati kositer v Angliji. Popraševanje po kositru pa je zaradi vojne industrije še vedno prav znatno.

Angleška vlada namerava baje nakupiti vsó zalogo kanadske pšenice, ki bi služila Angliji kot vojna rezerva.

V nemški kemični industriji je bilo l. 1929. zaposlenih še nad 800 tisoč delavcev, dočim jih je danes samo 350.000.

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah.

OCARINJENJE

uvoznega in tovarnega blaga, po svojem car. posr. I. Kladniku, višjem car. insp. v p. — revizija deklaracij — car. reklamacije — rekurzi — carinsko-tarifne informacije itd.

Denarstvo**Kreditni zavod za trgovino in industrijo povišuje glavnicu**

V sredo je bila bilančna seja Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, na kateri se je razpravljalo o bilanci za poslovno leto 1935.

Bilančne postavke so naslednje: Aktiva: blagajna Din 36.937.930,82; menice Din 41.714.991,—; vrednostni papirji Din 12.045.832,45; konzorcijski računi 9.101.550,10; debitorji Din 181.355.888,38; inventar Din 1,—; realitete 136.000; skupaj Din 280.392.193,75.

Pasiva: glavnicu Din 12.500.000; rezervni fond 18.250.000,—; trate 34.973,53; vložne knjizice in blagajniške priznanice 51.507.703,79; kreditorji 195.903.399,17; nedvigljiva dividenda 1.473,—; dobiček 2.194.644,26; skupaj 280.392.193,75. Čisti dobiček znaša približno toliko, kolikor je znašal v prejšnjem letu. Sklenjeno je bilo predlagati na obnem zboru, ki bo 14. maja 1936, da zavod tudi letos izplača 10%no dividendo. Nadalje je bilo sklenjeno predlagati obnemu zboru zvišanje delniške glavnice na Din 25.000.000,—.

Vloga Dunaja kot finančnega središča pada

Dunajski »Phönix« je bil še zadnji ostanek nekdanje velike vloge, ki jo je zavzemal Dunaj kot prestolnica avstro-ogrške monarhije v srednjeevropskem finančnem svetu. Po padcu Bodenkreditanstalta ter po polomu Creditke ter drugih velikih bank, je ostal prav za prav samo še »Phönix«. Sedaj je tudi njega dosegla usoda vseh drugih avstrijskih velebank. Kako veliki so bili posli »Phönixa«, kažejo najjasneje naslednje številke: Vse premije v življenjskem zavarovanju so znašale 3 milijarde šilingov. Od teh je odpadlo na Avstrijo samo 32,3 odstotkov, vse ostalo pa na druge države, in sicer: na Češkoslovaško 19,4%, na Nemčijo 19,2%, na Madjarsko, Poljsko, Jugoslavijo in Romunijo skupno 14,5% in 14,5% na druge tuje države. Dočim so se morale vse stare avstrijske velebanke pretvoriti že davno v čisto avstrijska podjetja, je samo »Phönix« še paradržal kot prava srednje-evropska zavarovalnica. Sedaj je tudi te glorijske konice in posle »Phönixa« je prevzela »Oesterreichische Versicherungs A. G.« na Dunaju. Polom »Phönixa« je zato za Avstrijo nad vse hud udarec, ker je z njim konec one velike vloge, ki jo je igral Dunaj na srednje evropskem denarnem trgu.

Razvrednotenje sovjetskega rublja

Ruska banka je po dolgem času objavila svoj izkaz. Dočim se je prejve v njenih izkazih računal gram čistega zlata po 1'29 rublja, se računa sedaj po 5'63 rublja. Zaradi tega se je sicer njena kovinska podloga številčno zvišala od 858 milijonov rubljev v l. 1935. na 1404 milijone, toda to povišanje je le fiktivno. Dejansko se je zlata podloga znižala od 665.000 kg na

294.000 kg. Obtok bankoveev pa se je v tem času povečal za eno milijardo, od 5 na 6 milijard rubljev.

Hrvatska banka d. d. v Zagrebu, pri kateri ima močan vpliv Banca Commerciale Italiana v Milanu, je dosegla lani 1,73 (predlani 1,65) milijona Din čistega dobička. Nje-

na glavnicu znaša 20 milijonov Din. Likvidnost banke je precej velika, in so se njena likvidna sredstva povečala od 21,1 na 30,8 milijona Din. Hranilne vloge so se zmanjšale od 149,6 na 95,5 milijona Din. Italijanska lira je na pariški ter londonski borzi nazadovala. V Parizu je padla na 120, v Londonu pa na 62,68. Tudi v Curihu je nazadovala italijanska lira. Poslabšal pa

se je tečaj tudi španski pezeti, kar je posledica notranjih španskih dogodkov.

Lloyds je zahteval od angleških uvoznikov, ki so se pri njem zavarovali proti devalvaciji franka, premijo v višini 26'25 %, pri tem pa velja ta zavarovalna pogodba le za dva meseca. Lloyds torej ne smatra stabilnosti franka za zagotovljeno.

Politične vesti

Turške čete so zasedle Dardanele in otoke v Marmarskem morju. Sofijski list »Mira«, ki je blizu bolgarskemu zunanjemu ministru, pše, da Bolgarska ni za nasilno kršitev mirovniških pogodb. Turški zahtevi glede revizije lozanske pogodbe ne bo nasprotovala, vendar pa mora opozoriti, da bo Bolgarska po utrditvi Dardanel odrezana od morja in da bo zato primorana zahtevati prost izhod na Egejsko morje.

Pred sestankom odbora trinajstoričnice so bila v Zenevi številna na posvetovanja nekaterih delegatov. Zlasti aktivni so bili Eden, Paul Boncour, baron Aloisi ter etiopski delegat, ki se je zahvalil Edenu za pomoč Anglije ter ga prosil, da Anglija v teh za Etiopijo najtežjih časih ne zapusti Etiopije. Tudi Madariaga, predsednik odbora trinajstoričnice in Vaseoncellos, predsednik sankcijskega odbora, sta imela številna posvetovanja.

Najvažnejša je bila konferenca med Aloisijem in Madariago. Po daljšem telefonskem pogovoru z Mussolinijem, je sporočil Aloisi pogoje Italije, ki so ženevske kroge naravnost osupnili, tako brezobzirno nepopustljiv se je izkazal Mussolini v teh pogojih.

Italija namreč zahteva, da se morajo vse njene zahteve upoštevati, pogajanja za premirje se morajo voditi med Badoglio in etiopskim cesarjem na bojišču, vsaka dobava orožja Etiopiji se mora ustaviti. Zveza narodov mora preklicati svoj sklep, da je Italija napadalec, mirovna pogajanja se vodijo brez sodelovanja Zveze narodov, kateri je dovoljena le vloga brezpomembnega opazovalca in Etiopija se mora popolnoma razorožiti.

Etiopski delegat je te pogoje zavrnil in izjavil, da se more Etiopija pogajati le v okviru Zveze narodov. Istega mnenja je tudi Eden. V ženevskih krogih so prepričani, da je Mussolini nalašč stavil tako težke pogoje, da bi pogajanja zavlekel in bi mogla v tem času italijanska vojska vkorakati v Adis Abebo, narkar bi Italija kratkoma proglašila aneksijo Etiopije.

Odbor trinajstoričnice se je takoj sestel, ko so bili objavljeni italijanski pogoji. Seja je bila mestoma zelo viharna. Končno je bil sprejet predlog francoskega delegata Paula Boncourja, da se skuša doseči omiljenje italijanskih pogojev, narkar bi se v petek odbor trinajstoričnice sestel še enkrat.

Ker ni upanja, da bi mogel doseči odbor trinajstoričnice mirovna pogajanja v okviru Zveze narodov, se bo sestel sankcijski odbor ter bo na njegovi seji predlagal Eden poostreje sankcije. Baje se nameravajo proglasiti petrolejske sankcije, ki bi onemogočile Italiji, da bi po koncu deževne dobe mogla izvesti svoj program. Nekateri angleški listi pa predlagajo tudi proglasitev zapore Sueškega prekopa za italijanske ladje ter celo tudi vojaške sankcije.

Ker je po ponovnem telefonskem pogovoru z Mussolinijem baron Aloisi de Mariagi sporočil, da je Mussolini odbil tudi francoski posredovalni predlog, je bila s tem vloga odbora trinajstoričnice končana kot brezuspešna in se zato sestane v ponedeljek Svet Zveze narodov, ki bo sklepal o novem položaju. Kakšen bo ta sklep, je danes nemogoče reči, ker so vsa nasprotja, ki so se pojavila v zadnjem času med veseljami, ostala neizpremenjena.

Na južni fronti se ras Našibu in turški general Vehib še vedno upirata armadi generala Grazianija. Malo verjetno pa je, da bi mogla kljub vsej hrabrosti etiopske vojske zadržati prodiranje z vsemi modernimi sredstvi opremljene italijanske vojske.

Po vsej Italiji so priridili velikanška zmagovalja, ker je bilo zavzeto mesto Desie. Italijanski listi napovedujejo, da bodo italijanski motorizirani oddelki mogli premagati 250 km dolgo pot v Adis Abebo v 10 dneh.

Angleški listi svarijo Italijo, naj ne podcenjuje težko polne okupacije Etiopije. Tudi če bi se Italijanom posrečilo, da bi popolnoma uničili še ostanke etiopske vojske, bo vendar položaj italijanske vojske še zelo težaven, zlasti še, ker se začne čez par tednov deževna doba.

»Morning Post« pa govori še bolj jasno in pravi, da gre sedaj za angleški prestiž in zato naj angleška vlada mirno pove angleškemu narodu vso resnico. Angleški narod je pripravljn na vse in tudi na vojno proti Italiji celo za primer, če bi hotela Nemčija vojno izkoristiti za sebe. »Daily Telegraph« pa piše, da bo angleški finančni in gospodarski pritisk na Italijo v primeru izjalovljenja mirovniških pogajanj tako močan, da bo Italija morala odnehati.

Reklama v olimpijskem letu**Kaj se mi lahko od nie naučimo**

(Konec.)

Individualno reklamo

z izjemo inseratne so že dalj časa v inozemstvu, pa tu pa tam tudi pri nas doma z uspehom gojili. Znano je, da so nekateri hoteli dajali razglednice s svojo sliko svojim gostom brezplačno na razpolago. Nekateri hoteli so šli še dalje in so napisali z manjšimi, toda s črkami v rdeči barvi na prostoru poleg naslova: Kadar boste prišli v naš kraj, prosimo, nastanite se v našem hotelu! — Neko zdravilišče je ob izpolnjevanju prijavnice diskretno prosilo za navedbo rojstnega dne (ne leta!). Ta podatek je porabilo v ta namen, da je svojim gostom čestitalo za rojstne dneve. Vzela se je vedno razglednica onega hotela, kjer je dotični gost stanoval. Ta prisrčna pozornost je mnogega gosta vnovič privedla tja. — Neki hotel je dal vsakemu gostu opoldan in zvečer po en izvod največjega lista dotičnega kraja brezplačno na razpolago. Izkazalo se je, da so gostje ostali po zavzitem kosilu ali večerji dalj časa v lokalu kot prej in da je hotelir prav dobro prišel na svoje stroške z večjim konzumom. — Zopet drugi hotel je že ob zajtrku predložil svojim gostom opoldanski jedilni list s prošnjo, da povedo svoje želje, če morda hočejo kakih sprememb. Specialne želje so se vedno zabeležile in upoštevale — številni gostov je rastlo. — Zdravilišni hotel je dal vsaki dami ob njenem prihodu na mizo šopek rož v znak posebne pozornosti. — Nekje drugje pa so preskrbeli vsakemu stanovalcu oni list, ki ga je običajal stalno čitati. Vsako jutro je bil že pred vrati, ko se je gost zbudil. Večkrat je poleg lista našel gost tudi listek s tiskanim voščilom: Dobro jutro želi uprava zdravilišča. — Nekje drugje so skušali privabljati tujece s tem, da vsako šesto noč niso računali, temveč je bila brezplačna. — Polno je takih vzorcev, ki se dajo ponoviti, polno pa je tudi še novih možnosti, ki jih ni še nihče izkoristil.

Povedal sem že, kako zelo je nezanesljiva analiza trga, če jo izvršuje tretji in ne oni, ki bi jo osebno potreboval v svrhu boljše reklame. Prav tako menim, čeprav se to večkrat dogaja, da ni na mestu, če se gosta preveč sprašuje, čim pride. Tudi če ga vprašamo, nismo nikoli gotovi, če je povedal pravi razlog. Mnogo je ljudi, ki so mnenja, da jim na vprašanje ni potrebno odgovarjati po resnici, mnogo jih je, ki vedoma dajejo napačne odgovore, mnogo pa jih je, ki so prišli — ker so prišli — sami ne vedo pravega vzroka in ne povoda. Gotovo igra tu svojo veliko vlogo tudi podzavest. Njenih utemeljitev pač ne zvemo, ker so podzavestne. To pa, kar razum pove kot razloge, je podvaljeno in ne odgovarja dejanskim dejstvom. (Primerjaj zadevna razmotrivanja v članku »Inserate«, ki je izhajal v februarjskih sobotnih številkah v tem listu.) Več bi se dalo potrebnih podatkov za reklamo dobiti z opazovanjem. Če bi jaz vodil pisarno kakega zdravilišča ali letovišča, bi si omislil kartoteko gostov. Že po prvem letu bi se dalo od nje dobiti veliko koristi. Čim starejša, tem dragocenejša bi bila. Ker ne verjamem, da bi si tako delo kdo od naših ljudi hotel na-

kopati na glavo, ne bom stvari pripovedoval bolj natančno.

Dodatek

Med časom, ko je ta članek izhajal, sem dobil v roke nekaj nemških zdraviliščnih in letoviščnih prospektov. Skoro vsi zapored očitno kažejo neumorno pridnost in reklamno znanje onih, ki so jih izdelali. Izmed vseh pa se kakor večernica izmed zvezd loči v svoje dobro prospekt od Bad Elster. To je pesem prospekta. Vredno je, da si ga oni, ki imajo opravka z našimi zdravilišči in letovišči, pa tudi s tujskim prometom, ogledajo. Nemški časopisi so o njem polni hvale. Tako pravi list »BZ am Mittag«: »To je nekaj čudovitega!« »Hustrierte Zeitung«, Leipzig slavi v njegovo s finim umetniškim občutkom prikrojeno obliko in opremo ter ga imenuje »odličan izdelek«. Prav tako sem čital o tem prospektu pohvalne izjave še v dveh drugih nemških listih. (Če so bile te laskave ocene naročene od omenjenega zdravilišča ali če so prišle v časopisje spontano kot izrazi navdušenja posameznega urednika, učinka reklame ne spremeni.)

Kako Bad Elster skrbi za povit in enotnost reklame, izhaja iz tega, da prinašajo razne nemške revije, izmed kojih sem našel tudi že omenjen, na polovico pomanjšane slike iz omenjenega prospekta; pod njimi sledje vabljive in zapeljive besede za poset. Kdor je videl slike iz prospekta, na prvi pogled spozna, čigav je oglas, ne da bi mu bilo treba čitati besedni sestavek. To je nekak slogan v slikah. Tako enostavnost v reklamni delno že lansko leto opazil, vendar ne tako smotreno, da bi bile vse slike iz prospekta tudi pri oglasih.

V podkrepitev svoje trditve, da naša zdravilišča premo inserirajo,

naj navedem ugotovitev nekega švicarskega zdravilišča, ki pravi, da pride vanj 60% gostov na priporočilo starih obiskovalcev in 40% gostov, ki jim je dala v roke potno palico reklama. Če tedaj ostane gost v zdravilišču povprečno 20 dni, potem je potrebno vsake tri tedne z reklamo privabiti pri zasedbi 500 ljudi 200 novih gostov in z njo osveževati spomin dose-danjih posetnikov ter tako nadaljnja priporočila negotovati.

Med tem je izšlo že nekaj naših domačih, slovenskih zdraviliščnih oglasov. Gotovo ste jih sami videli. Morda so še skromnejši od lanskih oglasov. Vsaj nekateri. Neko zdravilišče pravi, »da je zopet otvorjeno«. Poleg te konstatacije navede še pavšalne cene. Niti tega ne pove, katere bolezni se zdravijo v njem. Ali ni škoda za take oglase denarja? Tudi sama označba kraja v zvezi z indikacijo bolezni ni dobra reklama, ker se iste bolezni zdravijo tudi še v kakem drugem zdravilišču domačega kraja. Presplošna je taka propaganda in bolj vabi za vsa zdravilišča z istimi indikacijami kot pa določno za gotovo zdravilišče. Nekaj altruističnega je v nji, dasi je reklama že po svojem namenu egoistična. Predlo napišem reklamni tekst za poljubno zdravilišče, se moram vprašati: »Zakaj naj baš v to zdravilišče pridejo ljudje?« Okrog tega vprašanja se vse vrtili. Kdor zna to bolje utemeljiti, je večji mojster

in ima tudi večji uspeh. In samo za uspeh gre in za prav nič drugega ne.

Neko drugo zdravilišče oglašuje svoje mineralne vode in pravi: »Pri x y boleznih poskusite znamenito mineralno vodo Z.« Pristavlja pa: »Vprašajte vašega zdravnika! Ali je ta oglas dober? Ne. Po mojih mislih je zgrešen v vsej svoji celoti. Ne da bi se oziral na slovniško napako »Vašega zdravnika« mesto »svojega zdravnika«, bi jaz nikdar ne rabil besede »poskusite«. To pa radi tega, ker se pri zdravlju s samim poskusom zelo malo doseže. Tudi najboljšo zdravilo ne pomaga, če ga samo poskusimo. S priporočilom »poskusite« pa spravljamo pacienta na napačno pot, ga prepričujemo, da pomaga vsaka mrvice, kar seve ni res. Piti je treba res zdravilno vodo in sicer tako dolgo, da se pokaže uspeh, da, še dalje, dokler ne pride bolnik do zdravja, ki ga z rednim pitjem gotovo doseže. V tem smislu je v oglasu treba govoriti! Reklama ima namen, da čitatelja oglasa pripravi do tega, da kupi. Ni ga lahko pridobiti zase. Gornji oglas pa celo noče imeti direktnega, torej najboljšega uspeha, ker ga spravljaja v odvisnost od nepoznanega zdravnika, torej od tretje osebe. Če zdravnik ni priporočani vodi naklonjen, bo pač priporočil kako drugo reč, saj je zdravil dovolj. Ker je poleg tega neka druga go bolj uvedena kot pa ona, ki jo priporoča v listih grajanj oglas, lahko vsak spozna, da tako oglaševalna voda v naših krajih množevanje samo v sebi usahne.

Naj se pri te priliki dotaknem še nečesa, kar ne spada strogo v moj poklic. Nekaj naših zdravilišč dela razlike v cenah za državne uradnike in ostale ljudi. Privoščim iz vsega srca uradniku ta priboljšek, dasi vem, da mu zdravilišča ničesar ne podarijo in z zunaj določenimi cenami še vedno shajajo. Toda privatni uradnik, obrtnik, kmečki človek in mali trgovec je dandanes prav tak revež kot je državni uradnik. Ali bi se za te ljudi vsaj v spomladanski in jesenski sezoni ne dale napraviti iste cene kakor za državnega uradnika? S tem bi se obisk, ki na spomlad in jesen pri nas ni nikjer velik, le zvečal in bi zdravilišče po mojem mnenju pridobilo iste koristi zase z večjim obiskom, mesto da jih išče v višjih cenah. Ne verujem, da bi splošno znižane cene hoteli izkoristiti bogatejši ljudje. In tudi če bi jih, bodo gotovo poleg plačanega pavšalnega zneska izdali kaj več v svoj priboljšek, kar bo zdraviliščem le v korist.

Kontrola uvoza iz Nemčije in Francije

Komisija, ki naj sestavi seznam predmetov, katerih uvoz bo dovoljen le proti posebnemu dovoljenju, še ni niti imenovana.

Zato je nemogoče, da bi se kontrola uvoza 20. t. m. že začela izvajati.

Kdor uvaža blago iz Nemčije ali Francije, mora predložiti carinarnici ob uvozu blaga tudi izjavo, kako bo blago plačal. Formularje za to izjavo imajo že carinarnice.

Nadalje mora vsak uvoznik prijaviti Narodni banki stanje svojih dolgov za uvoženo blago.

Nove knjige

France Stelc: Umetnost zapadne Evrope. Oris njenih virov in glavnih dob njenega razvoja. — Založila Jugoslovanska knjigarna.

N. ročnike na zbirko poljudno-znanstvenih spisov »Kosmos« je zopet enkrat izdajateljica s Steletovim delom nad vse prijetno presenetila. Že obseg knjige (436 strani) ter številne ilustracije (292) dokazujejo, da se je izdajateljica potrudila, da izda res lepo knjigo, ki je mora biti vesel tudi vsak bibliofil. Spis dr. Steleta pa to pozornost tudi zasluži. V jasnem in lepem jeziku podaja umetnostno stremljenje posameznih dob, kakor je izraženo v upodabljanju umetnosti. Vedno pa tudi opozori na učinek teh stremljenj na našo umetnost. Tako spozna čitatelj ne le, kako se je razvijala upodabljanja umetnost pri raznih narocim, temveč tudi v zvezi s tem razvoj naše umetnosti. S tem pa mu je dana možnost, da laže razume razvoj tuje umetnosti, ker vidi v domači umetnosti podobna stremljenja. S tem pa je knjiga tudi v celoti dosegla svoj namen, da nudi slovenskemu človeku jasn in nazoren pregled razvoja upodabljanja umetnosti doma in v tujini.

Zbirka »Kosmos« se je s Steletovim delom bistveno izpopolnila, pri tem nam pa dala standardno delo, ki zasluži vse priznanje.

Priporočamo prav toplo pomembno delo dr. Steleta, ko tudi vso zbirko »Kosmos«.

Theodor Storm: Jezdec na séru. Novela. Strani 123. — Iz nemščine prevedel prof. Bogomir Pregelj. Natisnila in založila tiskarna Merkur v Ljubljani. Cena broširane knjige din 12, vezane 20.

Zbirka »Mala knjižnica« je razveselila svoje naročnike z izredno lepim prevodom klasične severnonemške novele. Stormu je prevajalec posvetil skrbno sestavljen življenjepis, ki nam na osmih straneh označuje pisateljev razvoj in pomen. Avtor »Schimmelreiter« je znan tudi našemu občinstvu, manj seveda mladini, ki kmalu ne bo več mogla čitati nemščine in ji bo zato prevod dobrodošel. »Mala knjižnica« ima prav ta namen, dati izbrane avtorje, in je s svojimi dosedanjimi šestimi zvezki prinesla na slovenski knjižni trg koristen dar — tem bolj ker je ceno knjižicam postavila tako nizko, da jih more kupiti vsak srednješolec. Klasična leposlovna dela bodo vsaki knjižnici trdna osnova. V zbirki »M. k.« dobi naročnik za 80 din d e s e f samostojnih del iz svetovne literature, med temi Horaca, Goetheja, Neruda, Hugoja itd.

Povest s severne nemške napolne pokrajine izpričuje Storma kot močnega baladnega pripovednika, ki s posebno ljubeznijo riše svojo domovino in boj ljudi z morskimi silami za vsak kos rodovitne zemlje. Upravitelj (grof) Hauke Haien pa je kot graditelj novega nasipa hkratu predstavnik večnega človeškega borbenege tipa. Z zanimanjem opazujemo življenje pomorjanov in sočustvujemo s človekom, ki ga uničijo višje sile v hipu, ko je dosegel vrh svoje življenjske poti. — Prevod profesorja Preglja je mojstrsko ohranil posebnosti sloga in celotne povesti, da se bere kot izvorno domače delo. Zato to prelepo knjigo vsem najtopleje priporočamo.

»Doberdob — slovenskih fantov grob«. Pod tem naslovom je izdala knjigarna in papirnica »Domovine« v Celju spominne anonimnega slovenskega vojaka iz svetovne vojne. Vse v knjigi pričča, da so bili ti spomini res doživljeni. V začetku knjige, ko opisuje avtor odhod na fronto, se še jasno vidi, kako se je večina slovenskih vojakov slab zavedala pomena svetovne vojne. Razne vojaške šale, dostikrat tudi surove, so skoraj edini doživljaji v tem času. Pola-

PUCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

LJUBLJANA - TAVČARJEVA 7 **IGN. VOK**
Podružnice: Kranj, Novo mesto, Celje - Miklošičeva 2

goma pa postaja opis v knjigi vedno živahnejši in dramatičnejši in ko se razvname boj na soški fronti v vsej ostrosti, postane tudi slog v knjigi naravnost epičen. Doživljamo vse strahote, ki jih je preživljal naš neznan vojak in spo-

znavamo ono tragedijo, ki je dala Doberdobo ime groba slovenskih fantov.

Knjiga je napisana priprosto in napravlja zato posebno močan učinek na vse one, ki so sami bili frontni vojaki v svetovni vojni.

Tem bo tudi nudila knjiga poseben užitek. Z zanimanjem pa jo bodo brali tudi vsi drugi.

Knjiga velja broširana Din 27, vezana pa 38 Din. Naroča se v knjigarni »Domovine« v Celju, Kralja Petra trg 45.

Nekatera davčna določila iz novega finančnega zakona

Čeprav smo v glavnem že poročali o najvažnejših določilih novega finančnega zakona, smatramo vendar za potrebno, da nekatera njegova določila še ponovimo, ker vlada glede teh določil med davkoplačevalci še vedno velika nejasnost.

Nekatera splošna določila.

§ 25. fin. zakona določa med drugim:

Zgradarina, ki je bila predpisana zadržam in njihovim zvezam v letih 1929 do 1935 od poslopij, ki so bila oproščena zgradarine, ker jo niso pravočasno prijavile, se jim odpíše, če že ni bila plačana in če dokažejo, da so bili dani pogoji za oprostitev teh poslopij. Toč. 8. čl. 76 zakona o neposrednih davkih se doda nov odstavek, ki se glasi: »ne izgube pravice do davčne prostosti kreditne zadrage, ki zadoste pogojem po toč. 7. in 8. čl. 76 in ki na zadržane deleže ne dovoljujejo višje obrestne mere kakor je obrestna mera Narodne banke.«

Davek na poslovni promet

se določa na 2,5% (za 0,5% več ko preje), promet z luksuznimi predmeti pa razen tega še z 12% od prejele kupne vsote.

§ 1. zakona o skupnem davku na poslovni promet se mora avtentično tolmačiti takole: »Skupni davek na poslovni promet ni neka nova samostojna davčna oblika, temveč samo reformiran način plačevanja splošnega davka na poslovni promet, ki je bil že določen z zakonom o davku na poslovni promet z dne 31. januarja 1922.«

Na koncu 2. odst. § 4 zakona o skupnem davku na poslovni promet se doda naslednji stavek:

»Prav tako more finančni minister pri uvozu blaga določiti kot davčno osnovo znesek carinskih davščin ko tudi določiti posebne davčne stopnje za plačilo v tem primeru.«

Stavki 1. in 2. odst. § 4 zakona o skupnem davku na poslovni promet se izpremembe in se glase:

»V kolikor ni davčna osnova, odplačilo predpisano po prejšnjem odstavku, se smatra kot davčna stopnja pri uvozu znesek, ki ga je vstavil v račun tuji dobavitelj; ceno po računu, ki obsega tudi rabal in deklarirano vrednost pri pomankanju originalnega računa. V obeh primerih je treba dodati tudi uvozno carino in druge državne davščine, ko tudi znesek za transportne stroške od mesta naročila do mesta dobave, v kolikor niso že vsebovani v računu. Vsi ti zneski, če so izkazani le v skupni vrednosti računa, se morajo navesti v računu tudi posamezno.«

V točki 4 odst. 7 § 4 zakona o skupnem davku na poslovni promet z dne 12. julija 1930 se črtajo besede »oprostitev carinskih davščin, ako in v kolikor ni namenjeno blago za preprodajo« in nadomeste-

z besedami »da je oproščeno od carine, ako in v kolikor ni namenjeno za preprodajo, odnosno če v tarifi skupnega davka na poslovni promet ni drugače določeno.«

Na koncu § 10 zakona o skupnem davku na poslovni promet se doda še nov odstavek:

»Davčni zavezanec, ki ne vodi knjige izvršenega prometa ali ki ovira organe davčne oblasti pri pregledu poslovnih knjig, beležk in dokumentov, se kaznuje denarno z globo od 1000 do 10.000 Din, davek pa se mu odmeri na podlagi zbranih podatkov. Kazen izreka davčna oblast prve stopnje.«

Znižana taksa na oglase

§ 26. finančnega zakona določa med drugim:

V tar. post. 8 zakona se postavlja v točki 1. (za vse objave) mesto »Din 1«, besedi »Din 0'50«, mesto »Din 20«, besedi »Din 10«.

V točki 2. mesto »Din 60« »Din 40«, mesto »Din 120« »Din 80«, mesto »Din 240« »Din 150«, mesto »Din 500« »Din 250«.

Taksa na račune

Po § 26. fin. zakona se briše v točki 1. tar. post. 34 po besedah »kjer se troši pijsca in jedca« do konca ves odstavek. Mesto tega pa se postavlja na konec:

Trgovinski register

Vpisali sta se nastopni tvrdki:

»Siak, d. d. za izdelovanje barv proti rji. Obratni predmet: izdelovanje barv proti rji, podmorskih barv in barv za pleskanje, izdelovanje lakov, predelovanje surovin za izdelavo navedenih predmetov ter trgovina s temi izdelki. Temeljna glavniča delniške družbe 100.000 Din je popolnoma vplačana na 1000 delnic po 100 Din. Glavniča se more povišati na 1.000.000 Din. Člani upravnega sveta so: inž. Glaesener Mihael, ml., industrialec v Borovnici, Kobi Drago, poslovodja v Borovnici, dr. Fran Zupan, zdravnik v Bistri, ravnatelj s prokuro je Anton Kobi, industrialec v Borovnici. Družbo podpisujeta dva člana upravnega sveta ali en član in ravnatelj s prokuro.

Josip Robek, Trebče, občina Sv. Peter pod Sv. gorami. Obratni predmet: trgovina z vinom, žganjem in sadjevecem.

Vpisale so se te izpremembe in dodatki:

Franc Lipej, Brežice. Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridečki. Sedanjni imetnik: Zlata Berglez, rojena Lipej.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju. Vpiše se izprememba pravil in znižanje ter zvišanje delniške glavniče.

za vsote nad 50 do 100 Din 1 Din, nad 100 do 500 Din 2 Din, nad 500 do 1000 Din 3 Din, in nad 1000 Din 5 Din od vsakega lista.«

Opombi 2 in 3 se menjata in se glasi: »Taksa iz tar. por. 34 se plača samo, kadar se računi note, omenjene v tar. post. 34, dejansko izdajo.«

Izdajanje kolkovanih računov je bilo dosedaj obvezno, odslej pa je prostovoljno. Osebe, ki izdajajo te račune, tudi same uničujejo in lepijo kolke. Zato tudi ni potrebno več pošiljati poročila o uničenju kolkov na računi.

Kdor pa te račune izda, mora kolek prilepiti, sicer plača 50kratno kazno.

Toče vina v zaprtih steklenicah

Po § 26. fin. zakona se plača za pravico prodaje alkoholnih pijač v originalnih zaprtih steklenicah v špelijskih, kolonialnih, delikatesnih in podobnih trgovinah taksa iz najnižje skupine posameznih kategorij.

To se pravi, da znaša ta taksa v Ljubljani in Mariboru Din 200, v krajih z nad 15.000 prebivalci 150, v krajih z do 2000 prebivalci Din 100 in v manjših krajih Din 50.

Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani. Izbršeta se član upravnega sveta dr. Albert Kramer, vpiše pa član upravnega sveta cand. iur. Bojan Ribnikar v Ljubljani.

Dolenjske železnice, Ljubljana. Izbršeta se zbog smrti člana upravnega sveta Dragotin Hribar in Fran Šuklje, vpišeta pa člana industrialec Rado Hribar in gen. ravnatelj Kreditnega zavoda za lrg. in ind. v Ljubljani Avgust Tosti.

Kolinska tovarna hranil, d. d. v Ljubljani. Vpiše se član upravnega sveta Prosper Maurel iz Pariza.

Lokalna železnica Kranj—Tržič, Ljubljana. Izbršeta se zbog smrti člana upravnega sveta Dragotin Hribar in Fran Šuklje, vpišeta pa člana upravnega sveta Rado Hribar in Avgust Tosti.

Lokalna železnica Ljubljana—Vrhnika, Ljubljana. Izbršeta se člana upravnega sveta Dragotin Hribar in Fran Šuklje, vpišeta pa Rado Hribar in Avgust Tosti.

Standard. družba z o. z., industrija usnja Kranj (prej Pollak), centrala Ljubljana. Izbršeta se poslovodji Ludvik Florjančič in Karleto Pollak, vpišeta pa poslovodji odvetnik dr. Vladimir Ravnihar in zasebnik Franc Peterca.

Pavel Kunstek in drug, tovarna ovratnikov in perila, družba z o. z., Maribor. Izbršeta se poslovodja Pavel Kunstek, vpiše pa nova poslovodkinja Elza Durjava, trgovka v Mariboru.

Splošna stavbena družba, d. d.,

Maribor. Izbršeta se upravna svetnika Franc Szabo in Erich Schüssler, vpišeta pa novoizvoljena upravna svetnika inž. Dušan Glišič, gen. tajnik inž. zbornice v Beogradu, in inž. Oskar Dračar, industrialec v Mariboru. Družbena pravila so se spremenila. Družbena glavniča se je znižala od 5 na 2 milijona Din in nato ponovno zvišala na 5 milijonov Din.

I. Jalen, Rateče-Planica. Obratni predmet: lesna trgovina. Izbršeta se dosedanji lastnik Ivan Jalen, vpiše pa novi lastnik Vinko Jalen, Rateče-Planica.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Slovenjem Gradcu. Vpiše se izprememba pravil in izpremembe glede družbine glavniče.

Industrija platnenih izdelkov, d. d. v Jaršah. Izpremenila so se družbena pravila. Upravni svet sestoji iz treh do devetih članov. Vpišeta se člana upravnega sveta Rikard Böhm v Jaršah in Dragotin Paljaga v Mariboru.

Dobave - licitacije

Gradbeni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 28. aprila ponudbe za dobavo 2000 jeklenih lopat zajemalk in 400 jeklenih vil za žlindro.

Licitacije:

Dne 18. aprila bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani odfertna licitacija za dobavo 6545 m³ drv za potrebe ljubljanske garnizije; dne 20. aprila pa za dobavo 9900 kg petroleja za potrebe garnizij Ljubljana, Maribor, Celje, Škofja Loka, Slov. Bistrica in Ptuj.

Dne 27. aprila bo v intendanturi štaba III. armijske oblasti v Skoplju II. odfertna licitacija za nabavo 1798 ton premoga za potrebe skopske garnizije.

Fond za gradbo stanovanjskih hiš na področju direkcije drž. železnice v Ljubljani razpisuje I. javno odfertno licitacijo za zgradbo dvanadstropne stanovanjske hiše v Ljubljani, Kapucinsko predmestje. Licitacija bo dne 1. maja pri gradbenem oddelku direkcije drž. železnice v Ljubljani.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Občni zbori

Posojilnica v Črnomlju ima 51. redni občni zbor v nedeljo, dne 26. aprila ob 14. v zadržani pisarni. Dnevni red običajen. Če prvi občni zbor ne bi bil sklepčen, je pol ure kasneje drug občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu zastopanih glasov.

Redni občni zbor Tovarne strojil, d. d. v Majšperku bo v ponedeljek, dne 4. maja ob 10. v pisarniških prostorih tvornice. — Dnevni red običajni. Delnice je treba položiti najkasneje do 1. maja v upravni pisarni tvornice.

»Slograd«, slovenska gradbena in industrijska d. d. v Ljubljani ima 15. redni občni zbor dne 12. maja ob 16. v prostorih Prometnega zavoda za premog. Ljubljana, Miklošičeva cesta. Vsakih 20 delnic daje pravico do 1 glasa. Delnice treba položiti 6 dni pred občnim zborom pri družbeni blagajni.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 15. aprila t. l. objavlja: Uredbo o razdelitvi oddelkov ministrstva za gradbe na odseke in razdelke — Uredbo o izločitvi krajev Bruna vas in Dol. Lanknice iz občine Tržišče in njuni priključitvi k občini Mokronog — Uredbo o izločitvi krajev Hrušica in Panterč grm iz obč. Brusnice in priključitvi k občini Šmihel-Stopiče — Uredbo o pregrupaciji občine Rajhenburg — Uredbo o ustanovitvi občine Št. Peter — Dopolnitev statuta Osrednjega urada za zavarovanje delavcev — Izpremembo 5. odst. komentarja izza št. 256 uvozne tarife — Postavitve komisije za banovinski strokovni izpit konceptnih pripravnikov v agrarno-tehnični stroki — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju trgovca z mešanim blagom Zorka Kržišnika v Zireh. Konkurni sodnik Premerstein, upravnik mase notar Mrevlje. Oglasitveni rok do 12. maja. Ugotovitveni narok pri sodišču v Logatcu bo 15. maja ob 9.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju posebnika Matevža Šimica v Bodovljah. Poravnalni sodnik Ustar, poravnalni upravnik odvetnik dr. Jare. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Škofji Loki dne 18. maja ob 9. Rok za oglasitev do 12. maja.

Potruje se poravnava, ki jo je sklenil Anton Fedran s svojimi upniki. Plača 40% kvoto v 10 mesečnih obrokih, od katerih zapade prvi 60 dni po potrditvi poravnave.

Doma in po svetu

Nemški poslanik na Dunaj v. Pape je iz Dubrovnika obiskal Cetinje, nato pa odpotoval skozi Sarajevo v Beograd.

Upokojen je podpredsednik stola sedmorice v Zagrebu Ivan Vrančić.

Predsednik upravnega sodišča v Celju dr. Janko Bedeković je bil upokojen.

Za šefa splošnega državnega statističnega urada v Beogradu je imenovan dr. Rudolf Andrejka, upokojeni načelnik pri banski upravi v Ljubljani.

Stavka na zagrebški univerzi se je nehala in so se začeli dijaki trumoma vpisovati. Univerzitetni svet ni sprejel ostavk rektorja in prorektorja, prav tako pa so tudi vse fakultete odklonile ostavke dekanov.

Ministrstvo za socialno politiko je dovolilo kredit 1.250.000 Din za zgraditev delavskega doma v Subotici.

Nova občinska uprava v Novem Sadu je bila imenovana. Novi predsednik občine je dr. Branko Ilić. Prejšnji župan dr. Borota je bil na čelu občine celih 9 let.

Grozovit zločin se je dogodil v okolici Zagreba na dvorcu Kerestinae, ki je last bivšega bana Mihalovića. Zaradi umora poslanca Brkjačića po bivšem četniku Pejnoviću so bili hrvatski kmetje naravnost sfanatizirani in sovraštvo do četnikov, da dalje ne govorimo. Ko je prišla skupina omladincev JRZ k banu Mihaloviću, so zahtevali kmetje izročitev omladincev. Ker se je ta temu uprl, so pretepli njega in njegovo ženo, zavzeli grad, razbili skoraj vse pohištvo in razmesarili z noži in sekirami vse omladince, ki so jih našli v kopalnici. 7 mladih fantov je bilo tako ubitih. Nato so kmetje navallili na hišo bivšega četnika Bule in pobili njega, njegovo ženo in hčerko, dočim je 10letni sinček pobegnul. Hišo so nato zažgali. Orožniki so sedaj zasedli vse vasi, katerih prebivalci so bili soudeleženi pri napadu na dvorec. Strah mora biti človeka, ko vidi to divje sovraštvo v narodu!

Združenje trgovcev v Subotici, ki šteje nad 1000 članov, je zahtevalo na svojem letnem občnem zboru, da dobi Subotica podružnico Drž. hipotekarne banke ter da se v Subotici instalira avtomatična telefonska centrala, ki jo že imajo mnogo manjša mesta v Vojvodini.

Dalmatinski škofje so izdali skupen pastirski list, v katerem ostro grajajo skupno kopanje moških in žensk in nemoralne obleke kopalk.

Štev. 3990.

Nabava.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 29. aprila 1936. pismeno neposredno pogodbo za dobavo 58 m gumijaste transportne gurte 650 mm šir. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 14. aprila 1936.

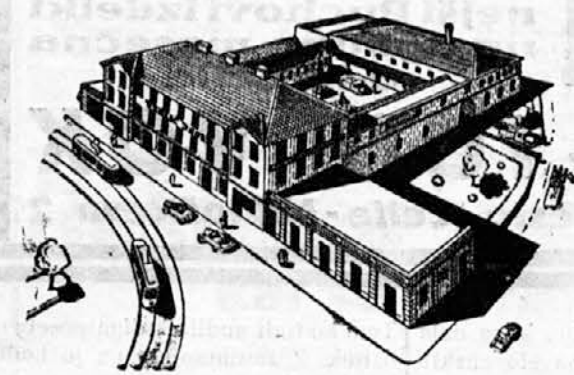
Pleskarsko in sobo-slikarsko delo izvršuje po najugodnejših pogojih

LJUBLJANA

Gregorčičeva ulica št. 17c

VERLIČ JOSIP, LJUBLJANA

POSLOVNA HIŠA IN SKLADIŠČA

lastnik tvrdke

ANT. KRISPER COLONIALE, Tyrševa c. 31

USTANOVljena LETA 1834

Telefon št. 22-63 Brzjavi: Krispercoloniale

Veletrgovina kolonijalne in špacerijske robe -- Velepražarna kave - Mlini za dišave

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka ter vseh vrst mineralne vode

Točna postrežbal Ceniki na razpolago!

V tvornici kovinskih izdelkov »Eka« v Ljubljani so začeli delavci stavkati. Zahtevajo višje mezde.

Poljski predsednik vlade Kosciolkowski bo v nedeljo uradno obiskal Budapešto, da vrne svoječasni obisk ministrskega predsednika Gembeša.

Bivši angleški zunanji minister Austin Chamberlain je bival za časa velikonočnih praznikov na Dunaju. Njegovemu bivanju pripisujejo velik političen pomen.

Belgijski kralj je nenadoma odpotoval v švico, kjer bo ostal več dni. Listi menijo, da bo skušal posredovati med Italijo in ženevskimi krogi.

V Gradcu je bil ubit neki narodni socialist, ki je prešel v vladno patriotsko fronto. To je že tretji umor narodno socialističnega sodišča.

Ob priliki pogreba dveh brezposelnih delavcev, ki sta padla pri zadnjih demonstracijah, so priredili komunisti v Lvovu velikanske demonstracije, katerim ni bila policija kos. Brezposelni so predrlj policijski kordon, začeli pleniti trgovine in lokale in se nato na ulici zabarikadirali. Polcija je večkrat brezuspešno naskočila barikade. Govore, da je doslej že dvajset mrtvih. Vojaštvo je nato ves mestni del, v katerem so bili nemiri, cerniralo.

Etiopska vlada taji, da bi Italijani zavzeli Desije. Njen demanti pa ni dosti verjeten.

Etiopska cesarica je govorila po radiu, toda neka tuja radijska postaja je motila njen govor, da ga ni bilo mogoče razumeti. Prav tako tudi ne prevod njene hčerke, ki je bil moten na isti način.

Anglija bo baje dovolila Etiopiji pol milijona funtov posojila, kakor hitro bo prevzel pokroviteljstvo nad posojilom angleški odbor za podporanje Etiopije. S posojilom bo nabavila Etiopija letala.

Reuter poroča, da so na severni

fronti Etiopci blizu jezera Ašangi presenetili oddelek italijanske vojske in ga docela uničili. Baje je pri tem padlo 2000 Askarov in 400 italijanskih vojakov.

Francoska vlada je zadržala v Džibutiju pošiljko orožja za Etiopijo, kakor je razvidno iz pritožbe etiopske vlade.

Pariški »Journal« piše, da organizira Anglija proti Italiji islamski blok, čigar jedro naj bi tvorile arabske države. Temu bloku bi se priključile tudi državi Iran in Afganistan.

V španskem parlamentu je prišlo do viharne scen, ko se je levičarski poslanec Dias spozabil tako daleč, da je začel govoriti desničarskim poslancem z umorom. Kakor piše francoski list »Jours«, se pripravlja v Španiji komunistični puč in je baje v Španijo že prišel Buharin,

da bo osebno vodil komunistično revolucijo.

Vse desničarske organizacije v Španiji so razpuščene, okoli tisoč fašistov pa aretiranih.

Italijanske ladje so mogle v zadnjem času čisto neovirano vkrcavati na Malto premog. Druga angleška vojna eskadra je zapustila Malto in odplula v Anglijo. Nasprotje med Anglijo in Italijo torej vendar ni tako hudo.

Po poročilih poljskega Rdečega križa grozi 150.000 prebivalcem Poljske smrt od lakote, če poljska vlada ne pošlje v najkrajšem času potrebna živila.

Odstavljeni španski predsednik republike Alcala Zamorra namerava kar najbolj aktivno poseči v špansko notranjo politiko.

100.000 ameriških črnecv je zaprosilo predsednika Roosevelta, da

Tvrdka J. C. Mayer naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni trgovski sotrudnik, gospod

Jože Grilc

danes nenadoma umrl.

Tvrdka bo ohranila preminulemu časten spomin.

J. C. MAYER

Ljubljana, 17. aprila 1936.

Pristni zdravstveni liker

po receptu g. E. Kavčiča

priznано najboljšo sredstvo proti slabostim, prehladu, pomanjkanju teka

dobavlja edino

veležanjarina in rastl. destilacija

Franc Zaletel

ST. VID nad Ljubljano

Vabilo

XV. redno letno skupščino,

ki se bo vršila v soboto dne 2. maja 1936 ob pol 10. uri dopoldan v veliki dvorani „Sokolskega doma“ v Murški Soboti

DNEVNI RED:

1. Otvoritev skupščine in poročilo predsednika.
2. Poslovno poročilo tajnika za leto 1935.
3. Blagajniško poročilo za leto 1935.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Sklepanje o proračunu za leto 1936.
6. Volitev predsednika, 2 podpredsednikov članov uprave, nadzorstva, častnega razsojstva, šolskega odbora in delegatov za zvezno skupščino.
7. Sprejetje pravilnika o vajeniških izpiti.
8. Sprejetje pravilnika o nakupovalcih.
9. Sprejetje pravilnika za posamezne odseke.
10. Volitev odsekovih odborov.
11. Razprava o neugodnem in bolniškem zavarovanju članov.
12. Stanovsko glasilo.
13. Samostojni predlogi.
14. Slučajnosti.

Če skupščina ob določeni uri ne bi bila sklepčna, se vrši eno uro pozneje druga skupščina z istim dnevnim redom in na istem mestu, ki sklepa pravnoveljavno brez ozira na število navzočih članov (člen 16. pravil).

Skupščina sme sklepati le o predmetih, ki so na dnevnem redu ali ki so jih poedini člani prijavili vsaj tri dni pred zborovanjem pismeno upravi združbe (člen 17. pravil).

Ako se skupščine kateri član ne udeleži ali ne predloži tri dni pred zborovanjem pismene opravičbe s tehtnimi razlogi, se mu predpiše globa, in to za člane, stanujoče v Murški Soboti, 50 Din, za vse ostale 20 Din.

Zapisnik zadnje redne skupščine se na tej skupščini ne bo čital, ker je bil objavljen v tedniku »Murska Krajina« št. 19-22, letnik 1935 ter vsem članom dostavljen, je pa tudi na razpolago vsem članom v pisarni Združbe. Istotako je razpoloženo obračun združbe za leto 1935 vsem članom od dne 5. aprila do dneva skupščine. Murška Sobotica, dne 5. aprila 1936.

UPRAVA

Združbe trgovcev za srez M. Sobota v Murški Soboti

bi dovolil, da bi se naselili v afriški državi Liberiji. Roosevelt je baje njih prošnji naklonjen.

Italijansko potniško letalo se je ponesrečilo na progi Turin-Milan. Vsi 4 potniki in 3 možje posadke so mrtvi.

Nemško vojaško letalo je v meglj izgubilo smer ter se zadelo v gorovju Jura v neko skalo. Vseh pet nemških vojakov v letalu je mrtvih. Letalo je padlo na francoska tla.

Tržna poročila

Zagrebski tedenski sejem

Zadnji zagrebški tedenski sejem je bil zaradi lepega vremena dobro obiskan in tudi kupčija je bila bolj živahna. Konje za gospodarske svrhe so kupovali zlasti za Slovenijo.

Dogon in prodaja živine: 34 bikov, 398 krav, 93 junic, 96 volov, 58 juncev, 198 telet, 610 konj in žrebet, 394 prešičev in 386 pujskov.

Cene (za kg žive teže): biki po 3 do 3'50, krave za klanje po 2'75 do 3, za klobase po 1'75 do 2'25, junice za klanje po 2'80 do 4, za rejo po 700 do 900 Din za žival, voli I. vrste po 4 do 4'25, II. po 3'50, živa teleta po 5'75 do 6, zaklana po 7 do 7'75, debeli prešiči po 6'50 do 7'50, mršavi po 5'50 do 6, zaklani prešiči po 9'75, pujski do 1 leta 8, zaklani 12, ovce po 60 do 120 za žival, lahki konji po 2250 do 3000, srednji po 4 do 5 in težki po 7 do 8 tisoč Din za par, jahalni po 3 do 4 tisoč, žrebeta po 700 do 1200 Din za žival, konji za klanje po 1'50 do 2 Din za kg žive teže.

Detelja po 75 do 85, olava po 70 do 80, seno po 60 do 70, slama za steljo po 35 do 40 Din za 100 kg; krompir po 70 par do 1 Din.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 19. aprila. 8.00: Televizija (vodi prof. Dobovšek) — 8.30: Čas, poročila — 8.45: Staro-francoske velikonočne legende (poje gđc. Vlda Rudolfova) — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.40: Versko predavanje (p. dr. Tominec) — 10.00: Kmečki trio (Gregorc Janko, Stanko August, Nachförg Franc) — 10.00: IV. mladinski koncert Glasbene Matice: Klavirske varijacije. Predava in igra na klavirju prof. Lipovšek — 12.30: Čas, obvestila — 12.45: Koncert pevskega društva Krakovo-Trnovo. Vodi g. R. Simoniti — 16.00: Kmetijska ura: Prehrana kulturnih rastlin (g. Ing. Pahor) — 16.20: Radijski orkester — 17.00: Politna vzgoja žene (ga. profesor Vodnikova) — 17.20: Radijski orkester — 18.00: Razvoj slovenske drame: St. Majcen: Knjigovodja Hostnik — drama — 19.00: Čas, poročila — 19.30: Nacionalna ura: Legendarne osebnosti I. upora Stanoje Glavaš — 20.00: Bežigranski fantje pojo narodne in fantovske pesmi — 20.40: Schubertove skladbe (Radijski orkester) — 21.15: Operni spevi — poje Marčec, tenorist ljubljanske opere — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Melo-jazz kvartet.

Ponedeljek, dne 20. aprila. 12.00: Odlomki iz operet (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Jugoslovanska glasba (Radijski orkester) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj — 18.00: Kako se ubranim strupenih plinov (dr. Justin) — 18.20: Plošče — 18.40: Jubilej naše umetnostne zgodovine (dr. Rajko Ložar) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nacionalna ura: Prvi jugoslovanski popularizator prirodopisja (dr. Fran Tučan) — 20.00: Koncert Sattnerjevih skladb — izvaja zbor glasbenega društva »Sloga«. Dirigent: Svetel — 21.30: Plošče — Na samostanskem vrtu (orgle) — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Torek, dne 21. aprila. 11.00: Soliska ura — 12.00: Priljubljani napje (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj — 18.00: Francoska glasba (Radijski orkester) — 18.40: Filozofija združnega gospodarstva (dr. Veber) — 19.00: Čas, poročila, vremenska napoved — 19.30: Nacionalna ura: Turizem in prirodne lepote Črne gore — 20.00: Uvodno predavanje v prenos (prof. Skerjanc) — 20.30: Evropski koncert francoske simfonične glasbe (prenos iz Pariza) — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Radijski orkester.